№ 151. Środa 2. Lipca 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 2. lipca. W dzisiejszym Dodatku urzędowym zawarte jest ogłoszenie względem zabezpieczenia za pomocą ofert materyału do pokrycia wszystkich gościńców eraryalnych w okręgu namiestnictwa lwowskiego na rok jeden, albo też na trzy lata. Naco się zwraca uwagę przedsiębierców.

Z c. k. galicyjskiego Namiestnictwa.

Wiédeń, 27. czerwca. Dnia 28. czerwca 1856 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany XXVII. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 108. Rozporządzenie ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia z 24. maja 1856, prawomocne we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Lombardzko-weneckiego królestwa i wojskowego Pogranicza, tyczące się egzaminów prywatnych w szkołach ludu.

Nr. 109. Dekret ministerstwa finansów z 19. czerwca 1856, którym się ogłaszają bliższe przepisy względem obliczonej przewagi pakunków w podróżach przesiedlenia urzędników publicznych na kolejach żelaznych i paropływach.

Nr. 110. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 20. czerwca 1856, obowiązujące wszystkie kraje koronne, w których jest prawomocna powszechna ustawa górnicza z 23. maja 1854 nr. 146 Dzien. ustaw państwa, względem egzekucyi na kopalnie.

Nr. 111. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 20. czerwca 1856, obowiązujące wszystkie kraje koronne, z wyjątkiem wojskowego Pogranicza, dla objaśnienia przepisów §§. 258 i 260 lit b karnej ustawy, pod względem kary cielesnej chłosty.

Nr. 112. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 20. czerwca 1856, którem się objaśnia §. 2. z cesarskiego rozporządzenia z 29. stycznia 1855 nr. 23 Dzien. ustaw państwa i §. 8. rozporządzenia z 31. marca 1855 nr. 58 Dzien. ustaw państwa, pod względem kompetencyi c. k. sądów konzularnych do pertraktacyi i rozstrzygnienia replik przeciw osobom należącym do obcego państwa i przypuszczenie egzekucyi wyroków, wydanych w drodze repliki przez obcych konzulatów przeciw poddanym Austryi lub zostającym pod jej opieką.

Sprawy krajowe.

(Rozporządzenie względem egzaminów. — Nowiny dworu. — Sprostowanie mylnych doniesień.)

Wiédeń, 28. czerwca. *Gazeta Wiedeńska* ogłasza następujące *rozporządzenie c. k. ministeryum wyznań i oświecenia publicznego z 24. maja 1856.*

Względem egzaminów tych dzieci, którzy przedmiotów naukowych w szkołach ludowych przepisanych uczą się albo w domu, albo po prywatnych zakładach naukowych (szkołach prywatnych i zakładach naukowych) postanowiono, co następuje:

I. Jeśli idzie tylko o świadectwo szkolne z *przedmiotów szkół trywialnych lub niższych elementarnych*, tedy egzamin prywatnie uczącego się chłopca lub dziewczyny może przedsięwzięty być w każdej według odnośnych przepisów urządzonej szkole parafialnej.

Jeśli zaś uczeń prywatny potrzebuje *głównego zaświadczenia szkolnego*, a mianowicie zaświadczenia z klasy najwyższej szkoły głównej lub wyższej szkoły elementarnej, a to albo dla osiągnięcia stypendyum, lub dla wpisania się do gymnazyum i do niższej szkoły realnej, albo też w innym jakimkolwiek celu, natenczas poddać się musi egzaminowi albo w głównej szkole normalnej w kraju, albo w innej jakiej *publicznej* szkole głównej lub wyższej elementarnej, która albo już ma upoważnienie do egzaminowania uczniów prywatnych, lub od rządów krajowych zostanie ze względu na zupełne i odpowiednie przepisom urządzenie jej upoważniona do przedsięwzięcia tych egzaminów.

Również mogą *uczniowie niższych szkół realnych* składać egzamin tylko w publicznej niższej szkole realnej, jeśli chcą otrzymać ważne zaświadczenie szkolne.

Od powyższych postanowień wyłączeni są uczniowie tych prywatnych zakładów szkolnych, które otrzymały wyraźnie prawo do przedsiębrania egzaminów publicznych i wydawania dla swych uczniów prywatnych ważnych zaświadczeń szkolnych.

II. Egzamina uczniów prywatnych w publicznych szkołach głównych i w połączonych z niemi niższych szkołach realnych odbywać się mają rocznie tylko dwa razy, a to z końcem każdego semestru szkolnego.

III. Zaczem mają wszyscy ci, którzy chcą składać taki egzamin, zgłosić się trzema tygodniami przed rozpoczęciem zwykłych egzaminów semestralnych u dyrektora publicznej szkoły głównej, lub niższej realnej podać pisemnie imię swe i nazwisko, miejsce urodzenia, wiek, stan rodziców lub opiekuna, pomieszkanie swoje, klasę z której chcą zdawać egzamin i zamiar składania tego egzaminu, w szczególności wykazać się z powziętej nauki religijnej, i kilkoma dniami przed ukończeniem egzaminów szkół publicznych wywiedzieć się o dzień i godzinę, kiedy do egzaminu zgłosić się mają. Na wypadek, gdyby niektórzy z nich nie mogli stawić się na oznaczonym terminie, tedy z wykazaniem zaszłej przeszkody upraszać mają o wyznaczenie innego terminu.

Dyrektorom szkolnym wolno też termina wyznaczone do egzaminu uczniów prywatnych obwieścić za pomocą zwykłych programów egzaminowych.

IV. Egzamina uczniów prywatnych mają być w taki sposób przedsiębrane i urządzone, by należących do jednej i tej samej klasy zwołano na jeden termin, z tem jednak zastrzeżeniem, aby ich naraz nie zgłaszała się zanadto wielka liczba.

V. Oprócz powołanego do egzaminowania katechety i nauczycieli obecni być mają na egzaminach także i dyrektorowie szkół, jak niemniej i wyżsi przełożeni szkolni, jeśli w tem nie zajdą szczególne jakie przeszkody.

Po uczniach prywatnych wymaga się tego samego postępu w naukach, jak i po publicznych, a egzamin tak ma być przedsięwzięty, by nabyte nauką prywatną wiadomości i zdolności rozpoznano z dokładnością i je sklasyfikowano.

VI. O każdego egzaminu prywatnego *w szkole głównej lub w niższej realnej* opłacić ma uczeń *taksę w kwocie 4 złr.* Z tego należy się dyrektorowi i katechecі po jednemu złr.; reszta zaś całkiem nauczycielowi, a jeśliby było dwóch nauczycieli, tedy dla każdego po połowie. Jeśli dyrektor jest oraz i katechetą lub nauczycielem, natenczas przypadają mu części właściwe. Jeśli więcej niż dwóch nauczycieli egzamin ten przedsiębierze, tedy taksą wspomniona podzielić się mają w równych częściach, lub stosownie do stanowiska, jakie każdy z nich zajmuje, i o czem dyrektor rozstrzyga.

Od egzaminu w którejkolwiek ze szkół prywatnych należy w wypadku pod I. wspomnionym *taksa dwóch złr.*, która w równej połowie przypada katechecie i nauczycielowi.

Dzieci ubogie, a mianowicie takie, które w razie gdyby chodziły do szkół publicznych uwolnione byłyby według przepisów od opłaty należytości szkolnej, wolne są także i od złożenia tej taksy.

VII. Zaświadczenia szkolne dla uczniów prywatnych wystawiane być mają z małą tylko i stosowną w takim razie zmianą w sposób równy, jak i dla uczniów publicznych, i opatrzyć je należy pieczęcią szkoły publicznej. Nazwiska egzaminowanych uczniów prywatnych wciągnąć należy wraz z klasami, jakie otrzymają, do katalogów szkół publicznych, a mianowicie dodatkowo.

VIII. Gdyby rodzice i opiekunowie chcieli się przekonać o postępie swych dzieci i pupillów, tudzież o wypadku nauki, jaką pobierały w domu lub prywatnych zakładach naukowych nieupoważnionych do przedsiębrania egzaminów publicznych, w takim razie odbyć się może egzamin w ich domu lub w naukowym zakładzie prywatnym, a to w obecności dyrektora i szczególnych nauczycieli szkół publicznych, lecz ci nauczyciele nie mają w takim wypadku wydawać zaświadczeń pisemnych, lecz tylko oświadczą ustnie zdanie swoje o rezultacie egzaminu, i wskażą, w czemby zachodziła jeszcze niedokładność w nauczaniu.

IX. Przepisów tych przestrzegać mają jak najściślej organa nadzorcze i kierujące szkołami ludowemi. *Thun.*

— Jego cesarzewicz. królewicz. Mość Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian stanął w Wiédniu 26. wieczór z swej podróży do Paryża i Niemiec i wysiadł w c. k. nadwornym burgu.

— Dnia 6. lipca będą obchodzić w c. k. dworze urodziny Jego c. k. Mości Arcyksięcia Ferdynanda Maksymiliana. Jego cesarzew. królewicz. Mość będzie bawić tego dnia w Wiédniu.

— Jego Mość Otto Król Grecyi opuści Wiédeń w przyszły poniedziałek i ruszy w podróż do Karlsbadu. Dnia 27. odwiedzał Króla Jego Mość Wilhelm książę Brunświcki. Na cześć Króla Ottona wystąpi 28. cała załoga *en parade* na glacis przed Cesarzem Jego Mością.

— *Litografowana koresp. austr.* pisze: „Dziennik *Petsher Lloyd* podał niedawno niektóre bliższe szczegóły o treści nowego regulaminu gmin, a inne dzienniki powtarzają owe szczegóły. Zasiągnąwszy informacyi z pewnego źródła możemy oświadczyć, że pomienione data po największej części są mylne. W ogóle musimy przy tej sposobności zrobić uwagę, że rozprawy w organach publicznych o projektach ustaw w czasie kiedy jeszcze są przedmiotem obrad rządowych nietylko są przedwczesne ale i niestosowne. Jeżeli bowiem podane wiadomości są prawdziwe to tylko naruszeniem tajemnicy urzędowej, mogły być nabyte, jeżeli zaś są mylne, tedy tylko w błąd wprowadzają publiczność."

Hiszpania.

(Depesza z 25. czerwca.)

Madryt, 25. czerwca. Dwudziestu ośmiu powstańców aresztowano w Waladolidzie. Powstanie rozciągało się aż do Rioseco i Palencyi. Podług ostatnich wiadomości był już spokój przywrócony.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Rozpuszczenie legii na Malcie. — Bil emancypacyi Żydów. — Powrót gwardyi z Krymu oczekiwany. — Wykaz przywozu złota i srebra. — Bieżące.)

Londyn, 25. czerwca. W pałacu Bukingham było wczoraj po południu posiedzenie tajnej rady i recepcya. Na posiedzeniu tajnej rady składali przysięgę wicehrabia Sydney, jako lord-namiestnik Kentu i Earl Shaftesbury jako lord-namiestnik hrabstwa Dorsetshire. Podczas recepcyi mieli posłuchanie u Królowej p. J. D. Bligh przy sposobności powrotu swego z posady ambasadora w Hanowerze, pan Crampton, pan Magenis, nadzwyczajny ambasador i pełnomocny minister przy dworze szwedzkim, przy sposobności powrotu swego z Sztokholmu, wicehrabia Palmerston, sir G. Grey i lord Clarendon. Jego królewicz. Mość Wilhelm książę Prus był wczoraj z wizytą u hrabiny Neuilly w Claremont.

— *London Gazette* ogłasza dekreta królewskie, które admirała Lyons wynoszą na godność para połączonych królestw z tytułem barona Lyons z Christchurch, a sir Baldwina Walker do godności baroneta.

— Rząd wysłał do Malty rozkazy względem rozpuszczenia angielsko-włoskiej legii. Legioniści mają w oddziałach po 500 ludzi powracać do swojej ojczyzny.

— Z listy głosowania w izbie wyższej pokazuje się, że zajmowano się bardzo gorliwie sprawą Żydów w parlamencie. W ogóle głosowało 328 lordów, częścią osobiście a częścią przez zastępców; z tych oświadczyło się 148 *za* a 180 *przeciw* emancypacyi. Podług *Heralda* byłaby większość nierównie znaczniejsza, gdyby głosowanie niebyło się odbywało o nadzwyczajnie wczesnej godzinie. Z tej przyczyny przybyło 5 przeciwników bilu z 8 poruczonemi głosami (nieobecnych lordów) już po niewczasie. Zatem wynosi większość właśnie 45 głosów. Wielką pochwałę oddaje *Herald* lordowi of Harowby i 10 innym lordom, którzy chociaż należą do partyi Whigów, przecież oddali cześć chrześciaństwu i głosowali przeciw przypuszczeniu Żydów. Katoliccy parowie głosowali za emancypacyą.

Dla sprostowania wczorajszych doniesień naszych dodajemy, że siedmiu biskupów głosowało za bilem żydowskim, a pietnastu przeciw bilowi. Do tego doliczyć trzeba jeszcze wotum arcybiskupa z Canterbury, który osobiście głosował przeciw emancypacyi. Lordowie prawnicy głosowali bez wyjątku za bilem.

— Spodziewają się tego tygodnia przybycia pułków gwardyi z Krymu, i czynią już przygotowania na uroczyste przyjęcie. Królowa z dostojnym swym małżonkiem zamyśla czekać w dworcu kolei żelaznej i na ich czele jechać konno przez główne ulice aż do Hyde-park, gdzie się odbędzie rewia. Publiczność chce walecznemu wojsku wyprawić wielką ucztę, ale nierozstrzygnięto czy w pałacu krzyształowym czy w jakiem innem miejscu rozrywki publicznej.

— Odroczenie parlamentu nastąpi około 24. na przyszły miesiąc, dokąd przedłożone sprawy załatwione zostaną.

Przywóz szlachetnych metalów wynosił w zeszłym tygodniu 1,250.000 funtów szterl., między temi 1,000.000 f. str. z Australii; wywóz gotówki, po większej części srebra, nie wiele nad 200.000 funt. sztr. Z powyższej sumy wpłynęło jednak do przedwczoraj do banku tylko 200.000 funtów szterlingów.

Francya.

(Nowiny dworu. — Studnia artezyjska w Saharze. — Pismo cesarskie do pana Ponsard. — Sprzedaż gruntów w Algieryi. — Potoczne.)

Paryż, 25go czerwca. Cesarz opuszcza Paryż w sobotę, a tego samego dnia odjeżdżają także książe-rejent Badenu i hrabia Walewski, który udaje się do wód w Homburgu. — Jenerał Jomini, ów sławny wojownik rosyjski, który przed rozpoczęciem wojny z Rosyą mieszkał w Paryżu, przybył tu znowu temi dniami.

— Urzędowy dziennik zawiera raport jenerała Desvaux, komendanta subdywizyi w Batna, do jeneralnego gubernatora Algieru o wydrążeniu studni artezyjskiej w Tamernie na puszczy Sahary. Dnia 9. b. m. wytrysła woda po nieustannej pracy przez 39 dni i nocy przy 36 stopniach gorąca. Studnia jest 60 metrów głęboka; podziemne źródło dostarcza w jednej minucie 3600 litrów czystej i bardzo dobrej wody. Jenerał zamyśla przysłać wkrótce próbki wydrążonych warstw ziemi i wody kryniczncj na wystawy do Algieru i Paryża. Kończy zaś raport swój temi słowy: „Tak więc jest już cała ludność spokojna o swoją przyszłość; znaczna jej część pozbyła się głównych przyczyn dotychczasowej śmiertelności. spokój i panowanie Francyi ustali się w tych nowych posiadłościach. Wkrótce będzie można otworzyć naszemu handlowi i naszym koloniom dogodne drogi komunikacyjne, może aż do artezyjskiej studni w Touat a z pewnością aż do Quargli. Nim upłynie kilka lat, będzie można osiedlić koczujące szczepy, i gdyby kiedyś kolonizacya europejska chciała się rozszerzyć na Saharze, znalazłaby zieleniące oazy przygotowane na swoje przyjęcie."

— *Monitor* przypomina, że dnia 1go lipca monety jedno- i dwuliardowe, jako też dawne centymy z czapką wolności wychodzą z obiegu i w kasach rządowych niebędą już przyjmowane. — Dziennik *Constitutionnel* ogłasza dziś następujący własnoręczny list Cesarza datowany z St. Cloud 15. czerwca, do p. Ponsarda, autora komedyi: *Giełda:*

„Mości Panie! Po pierwszem przedstawieniu „Giełdy" uważałeś pan za rzecz słuszną usunąć się przed życzeniami mojemi i publiczności. Dziś nastręcza mi przysłanie pańskiej sztuki sposobność wyrazić je panu i czynię to z największą przyjemnością, gdyż cieszyło mię prawdziwie słyszeć, jak pan potępiasz nieszczęsny obłęd teraźniejszy całą siłą swego talentu, i upokarzasz wylaniem najszlachetniejszych uczuć. Będę sztukę pana czytać z taką samą przyjemnością, z jaką widziałem ją na scenie. Chciej pan wytrwać tylko — a nowe to powodzenie powinno zachęcić pana do tego — na tej drodze moralności, która może zbyt rzadko pojawia się na teatrze, a przecież tak godną jest pisarzów, którzy jak pan powołani są, zostawić tam piękne imię po sobie. Chciej pan wierzyć mojej przychylności."

— Jak słychać został zawarta między Hiszpanią i Francyą konwencya pocztowa. — Jenerał de Bazaines, ostatni komendant placu w Sebastopolu, przybył do Paryża. — Marszałka Pelissier oczekują za ośm do czternastu dni. — Administracya Algieryi zrobiła pierwszą i bardzo pomyślną próbę ze sprzedażą dóbr skarbowych. Na dniu 16. czerwca sprzedano w drodze licytacyi w biórze prefektury algierskiej 424 hektarów ziemi na równinie Medżidza. Natłok był tak wielki, że sala niemogła pomieścić kupujących, którzy za hektar grunta, oszacowany pierwotnie na 50 franków, płacili dwa razy tyle.

Niemce.

(Głos księcia Wallenstein za muzyką wiejską. — Cesarzowa matka w Wilsbad. — Rozszerzenie twierdzą twierdzy Rastadt.)

Mnichów, 20. czerwca. Izba deputowanych zebrała się dziś wieczór dla narady nad licznemi petycyami przeciw zakazowi zabaw z tańcami na prowincyi. Książę Oettingen-Wallenstein powiada w bardzo rozsądnym swym referacie: „Zakazywanie wszelkiej rozrywki nieprowadzi nigdy do dobrego, gdyż tworzy ponure charaktery, a właśnie u mniej ukształconych ludzi jest usposobienie takie najniebezpieczniejsze. Nadto nic bardziej nieoburza włościana. jak uczucie upośledzenia. Kiedy widzi, że wyższe sfery społeczeństwa oddają się nieustannym rozrywkom, kiedy żołnierz puszczony na urlop lub córka wracająca ze służby w mieście opowiada mu o towarzyskich rozrywkach mieszczan i jak się bawią urzędnicy jego z swojemi rodzicami, i kiedy potem ten sam urzędnik odmawia jemu, istocie skazanej na wieczne trudy i znoje i opłacającej najobfitsze podatki, to co dozwolone było jego ojcom i dziadom: natenczas owłada nieopisana gorycz jego serce i w oburzeniu złorzeczy władzom, zżyma się na duchowieństwa, jako mniemanego sprawcę tego, co uważa za swoją krzywdę; a skutki takiego zniechęcenia, jakkolwiek w cichości się krzewią, sięgają jednak daleko głębiej i stają się nierównie szkodliwszemi, niż częstokroć mniemano. Nakoniec przy obecnem urządzeniu ustają powoli same przez się nawet pozwolone zabawy z tańcami. Odkąd bowiem zabawy te w większej części obwodów naszych prawie wszędzie na jeden dzień przeniesione zostały, zbywa w dniu tym już teraz najmniej sześciu gminom między dziesięcioma na muzykantach. Powoli zgubią się ci muzykanci zupełnie. Po niejakim czasie będzie najpotężniejszy a oraz najzbawienniejszy we względzie moralnym środek rozweselenia włościan — muzyka — utrzymywać się tylko jeszcze z potrzeby w katolickich kościołach wiejskich, obudzając smutne wspomnienia minionych czasów. Z muzykę zaginie także śpiew ludu, a z nim jeden z najgłówniejszych rysów charakteru narodowego." Izba postanowiła przedłożyć te wnioski król. ministeryum spraw wewnętrznych do stosownego uwzględnienia.

Wildbad, 22. czerwca. Wczoraj po południu o godzinie 4ej przybyła Jej Mość Cesarzowa-matka rosyjska z synem swoim Wielkim księciem Michałem, z córką swoją, małżonką następcy tronu wirtembergskiego razem ze świtą do Wilbadu, i wysiadła w urządzonym dla dostojnych tych gości hotelu Bellevue.

Frankfurt nad Menem 21go czerwca. Związkowa komisya wojskowa oświadczyła się znaczną większością głosów za rozszerzeniem fortyfikacyi związkowej fortecy Rastatt.

Królestwo Polskie.

(Nadanie godności Szambelana.)

Warszawa, 27. czerwca. *Gazeta warszawska* donosi: Przez ukaz Cesarski wydany do kantoru Dworu dnia 16. (28.) maja, za własnym Jego Cesarskiej Mości podpisem, Warszawski gubernialny marszałek Szlachty, *hrabia Seweryn Uruski*, najmiłościwiej mianowany został Szambelanem Dworu Cesarskiego.

Rosya.

(Kościoły katolickie w Rosyi.)

Petersburg, 19. czerwca. Podług wykazów urzędowych przedstawia statystyka kościołów katolickich w Cesarstwie (z wyjątkiem Królestwa Polskiego) następujące liczby: 7 eparchii (Mohilew, Wilno, Telszew, Żytomierz-Łuck, Kamieniec, Minsk i Tyraspol) z 1111 głównemi i 340 filialnemi kościołami, 1464 kaplicami, 47 klasztorami dla mężczyzn i 25 dla kobiet, 79 wyższymi i 225 niższymi duchownymi, 913 mnichami, 750 zakonnicami i 2,752.787 parafian. Budżet na utrzymanie kościoła ustanowiony jest na 700.000 rubli srebrnych rocznie; do tego przyczynia się skarb publiczny kwotą 36.781 rubli srebrnych. W każdej eparchii jest seminaryum, a w Petersburgu akademia duchowna; liczba uczniów wynosi w ogóle 360, z tych w akademii 43.

Księstwa Naddunajskie.

(Żegluga paropływami na Prucie. — Pokłady soli.)

Do dziennika *Coriere Italiano* przesłano z Gałaczu przywilej dany ze strony rządu multańskiego francuskiemu kapitanowi okrętowemu Magnan i reprezentowanej przezeń kompanii co do żeglugi parowej na Prucie, Serecie, tudzież na rzekach do Prutu i Seretu wpadających i na jeziorach krajowych. Główne tego przywileju postanowienia są następujące: Wyłączność przywileju na ciąg lat trzydziestu. Bezpłatne wyznaczenie przestrzeni potrzebnej do wybudowania magazynów, warsztatów itd. w dobrach skarbowych leżących nad temi wodami. Wolny przywóz potrzebnego materyału budowlanego do portu w Gałaczu. Wolny przywóz tego materyału na przeciąg lat 15 wybrzeżem, jakie teraz od Bessarabii do Multan przypadnie. Zatknięcie bandery francuskiej w razie wybuchnięcia wojny. Główne natomiast zobowiązania towarzystwa są następujące: Rozpoczęcie żeglugi parowej na rzekach wspomnionych w ciągu 18 miesięcy pod utratą przywileju. Utrzymanie jej w sposób odpowiedni potrzebie. Przyjęcie kilku młodych ludzi na koszt skarbu publicznego na każdy z okrętów dla wyuczenia ich służby przy maszynach parowych. Bezpłatny transport wojsk krajowych i amunicyi w czasie pokoju. Ustąpienie okrętu za słusznem wynagrodzeniem w razie wojny z jakiemkolwiek mocarstwem, z wyjątkiem tylko Francyi.

Z Belgradu donoszą z 13. czerwca. Najgłówniejszą potrzebą w kraju naszym jest sól kuchenna, a że potąd Serbia własnej soli nie miała, przeto musiano ją sprowadzać poczęści z Wołoszczyzny, częścią zaś z Austryi. Przed kilkoma już laty wyznaczył rząd za wynalezienie soli na ziemi serbskiej 50.000 dukatów nagrody, lecz potąd były wszelkie usiłowania w tej mierze bezskuteczne. Teraz odkrył pewien takzwany hajduk (rozbójnik) pokłady soli, a przedłożone próbki są wyborne. W nagrodę żąda zupełnej amnestyi za popełnione zbrodnie i odpowiednej sumy pieniężnej, i po tem dopiero chce odkryć te pokłady solne. Żądanie jego będzie zapewne uwzględnione, gdyż idzie o odkrycie skarbu nieocenionego. Wkrótce też zjechać ma nowy dyrektor górniczy dla sprawdzenia tego odkrycia.

Grecya.

(Fałszywe okólniki. — Usunięcie nomarchów.)

Wiadomości z **Aten** są z 21. czerwca. Rząd kazał uwięzić dwie osób, na które pada podejrzenie, że są autorami fałszywego okólnika, rozesłanego do nomarchów z podpisem ministra spraw wewnętrznych. Jeden z nich jestto redaktor dziennika *Minerva*, drugi były sekretarz nomarchii. Proces wytoczał się już. — Rząd usunął od urzędu nomarchę Atyki i Beocyi, jenerała Meletopulos, komendanta żandarmeryi w Atyce i eparchów w Liwadyi i w Tebach za dopuszczenie popełnionego w ostatnich czasach napadu zbójeckiego w pobliżu Aten. Tylko komendant miasta piastuje dotąd jeszcze swój urząd.

Turcya.

(Wiadomości bieżące.)

Konstantynopol, 16. czerwca. *Journal de Constantinople* donosi: „Dziś oczekiwano tu z Odesy Vassif-Baszy, naczelnego komendanta armii anatolskiej z innymi jeńcami tureckimi. We czwartek powrócił Osman Basza z Trebizondy. Donoszą ztamtąd, że wszystkie punkta terytoryum rosyjskiego, które były obsadzone wojskami tureckiemi, są już całkowicie opróżnione."

Komisya mieszana do regulacyi granicy besarabskiej odjechała z Gałaczu, by rozpoznać na miejscu swoje prace.

— Sułtan postanowił, jenerał-gubernatora Tunetu w znak szczególniejszej łaski obdarzyć szablą honorową.

Bank angielski w Konstantynopolu od czasu niedawnego rozpoczęcia swoich czynności miał sprzedać w jednym tygodniu asygnacyi na Londyn za 150.000 funt. szt.

Wspomnione kilkakrotnie skaleczenia, zadane na wyspie Tenedos synowi austryacko-francuskiego konzklarnego ajenta miały być według doniesienia *Journal de Constantinople* nieznaczne i we cztery dni po wypadku całkiem się zagoiły.

Wicekról Egiptu przygotowuje wielkie festyny na obchód rocznicy objęcia swego rządu, na które zaprasza nietylko znakomitości tureckie, lecz także odznaczające się osoby w różnych krajach Europy. Według podania *Journ. de Constant.* przesłano zaproszenia także do księcia Metternicha i pana Thiers.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 26. czerwca. Cesarz odjedzie dnia 2. lipca do Plombieres. Tego samego dnia odjedzie kardynał Patrizi z Paryża. Książe Regent Badeński już odjechał. Hrabia Walewski wybiera się dnia 4. lipca w podróż za urlopem.

Londyn, piątek 27. czerwca zrana. Depesze Lorda Clarendona w sprawie nieporozumienia z Ameryką datowane są z dnia wczorajszego. Co się tyczy werbunków uważa minister sprawę tę załatwioną; postępowanie zaś Chramptona nienazywa nienagannem. Oprócz tego dodaje, że pan Dallas pozostanie w Anglii. Lord Clarendon powiada, że Anglia jest gotowa podać sprawę centralnej Ameryki sądowi rozjemczemu, jeśliby bezpośrednie układy pozostały bezskuteczne. — Najstarsza córka Królowy Princess Royal, miała niemiły przypadek; od iskry, która spadła na nią, zajął się rękaw jej sukni, przyczem księżniczka spiekła sobie mocno rękę, ale zresztą nieponiosła żadnego uszkodzenia. — Pan Dallas uniewinniał szczególne postępowanie swego krajowca podczas ostatniej recepcyi u Królowy.

Werona, 28. czerwca. Według korespondencyi tutejszej *Gazetta ufficiale* z Genuy oświadczyła się księżna Orleańska stanowczo przeciw umówionemu w Nervi skojarzeniu obydwóch domów Burbońskich.

Turyn, 27. czerwca. Rząd potwierdził kontrakt kupna dwóch paropływów na utrzymanie żeglugi na Lago maggiore. W Vercelli zawiązało się bezimienne towarzystwo akcyonaryuszów do użycia siły pędnej powietrza w transportach lądowych i morskich, w młynach, przędzarniach itp. Żniwa w Liguryi są bardzo obfite.

Wenecya, 28. czerwca. Żniwo pszenicy już się zaczęło, zbiory są piękne.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 1. lipca. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył 214 sztuk wołów, których w 10 stadach po 6 do 32 sztuk z Rozdołu, Stryja, Dawidowa, Kamionki i Szczerca na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 186 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego ważyć 275 wiéd. funtów mięsa i 35 ft. łoju, 66r.30k.; sztuka zaś, którą szacowano na 410 ft. mięsa i 55 ft. łoju, kosztowała 100r. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 1. lipca.		gotówką zlr.	gotówką kr.	towarem zlr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	42	4	45
Dukat cesarski	„ „	4	46	4	49
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	15	8	19
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	$35\frac{1}{2}$	1	$36\frac{1}{2}$
Talar pruski	„ „	1	29	1	30
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	9	1	10
Galicyj. listy zastawne za 100 zlr.	bez kuponów	79	39	80	12
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	75	15	75	36
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	84	15	85	5

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 28. czerwca.				w przecięciu
Obligacye długu państwa . .	5%	za sto	$83\frac{9}{16}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$	$83\frac{5}{8}$
detto pożyczki narod. . .	5%	„	$85\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$	$85\frac{1}{2}$
detto z r. 1851 serya B. . .	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą . .	5%	„	—	—
Obligacye długu państwa	$4\frac{1}{2}$%	„	—	—
detto detto	4%	„	$65\frac{1}{2}$	$65\frac{1}{2}$
detto z r. 1850 z wypłata . .	4%	„	—	—
detto detto detto . .	3%	„	—	—
detto detto	$2\frac{1}{2}$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	—	—
detto detto z r. 1839		„	—	—
detto detto z r. 1854 . . .		„	$107\frac{1}{4}$	$107\frac{1}{4}$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . .	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto krajów koron.	5%		76 $76\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$	$76\frac{3}{8}$
Akcye bankowe			1119 1120	1119
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			—	—
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.			$382\frac{1}{2}$ $383\frac{3}{4}$	$383\frac{1}{2}$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.			3155 $3163\frac{3}{4}$	3160
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr. . .			—	—
Akcye kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr. .			—	—
Akc. kol. Bundziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.			—	—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.			584 586	585
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.			$427\frac{1}{2}$	$427\frac{1}{2}$
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr. . .			—	—
Renty Como			—	—

Wiedeński kurs wekslów.

Dnia 28. czerwca.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	$84\frac{7}{8}$ $\frac{7}{8}$	$84\frac{7}{8}$	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$102\frac{5}{8}$ $\frac{1}{2}$	$102\frac{1}{2}$	uso.

	za sto	w przecieciu	
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	$101\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$	$101\frac{1}{4}$	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	75 $74\frac{3}{4}$	$74\frac{7}{8}$	2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	$101\frac{1}{2}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{1}{2}$	$101\frac{1}{2}$	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—$2\frac{1}{2}$ 2	10—2	3 m.
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$102\frac{1}{4}$	—	2 m.
Marsylia za 300 franków	$118\frac{1}{4}$	$118\frac{1}{2}$	2 m.
Paryż za 300 franków	$118\frac{3}{4}$	$118\frac{3}{4}$	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	266 265	265 31	T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	T. S.
Cesarskie dukaty	$6\frac{5}{8}$	$6\frac{5}{8}$	Agio.
Dukaty al marco	—	—	Agio.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 1. lipca.

Oblig. długu państwa 5% $83\frac{1}{8}$; $4\frac{1}{2}$ —; 4% $65\frac{1}{2}$; 4% z r. 1850 —. 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1104. Akcye kolei półn. 2795. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 584. Lloyd 425. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2 m. — Augsburg $102\frac{5}{8}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $101\frac{1}{4}$ 2 m. Hamburg 75 2 m. Liwurna $101\frac{1}{2}$ l. 2 m. Londyn 10 — 2. 2 m. Medyolan $102\frac{1}{4}$. Marsylia $118\frac{1}{2}$. Paryż $118\frac{3}{4}$. Bukareszt $264\frac{1}{4}$. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. $6\frac{3}{4}$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. 87; innych krajów koron. $76\frac{9}{16}$. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 —. Pożyczka narodowa $85\frac{1}{16}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. $361\frac{1}{2}$ fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 382.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. lipca.

Hr. Łoś Justian, z Bortkowa. — Hr. Badeni Wład., z Wiédnia. — Hr. Potocki Miecz., z Kociubinczyk. — PP. Hoffmann Jan, z Złoczowa. — Kęszycki Józef Nałęcz, z Czortkowa. — Niezabitowski Napoleon, z Nakła. — Kleczkowski Franc., z Tarnowa. — Wiryta Mikołaj, z Smolnika. — Wierzbicki Julian, z Kutkorza. — Łaczyński Józef, z Rohatyna. — Glixelli Teodor, z Glinian. — Żurakowski Feliks, i Krauss Ignacy, c. k. sekretarz, z Sambora. — Krzystofowicz Krzystof, z Poduchawiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. lipca.

Hr. Siemiński Wilhelm, do Przemyśla. — Hr. Zabielski Ludwik, do Stryja. Hr. Wodzicki, do Brzeżan. - Hr. Jabłonowski Ludwik, do Gajów. — Hr. Dzieduszycki Mieczysław, do Tarnopola. — Hr. Borkowski Dunin Mieczysław, do Mielnicy. — Hr. Starzyński Michał, do Olejowa. — PP. Kulczycki Maur., radca sąd., do Łopatyna. — Dunajewski Edward, do Żurawic. — Gruszczyński Adolf, do Prus. — Białobrzeski Stanisł., do Dzidziłowa. — Urbański Rudolf, do Dobrosina. — Dzierzkowski Adam, do Brzeżan. — Baron Cordon c. k. pułkownik, i Martinet, radca apell., do Dembicy. — Hammer, c. k. radca finans., do Przemyśla. — Jędrzejewski Dyonizy, do Czaplego. — Brunicki Konst., do Lubienia. — Łucki Józef, do Sarn. — Trześniewski Jan, do Żyrawy. — Nahujowski Antoni, do Czernian. — Czerkawski, c. k. radca szk., do Stanisławowa. — Nechay, radca app., do Kałusza. — Pieńczykowski Meliton, do Medwedowiec. — Keplicz Kajetan, do Soposzyna. — Wiszniewski Wiktor, do Strzelisk. Żurakowski Jan, do Zadworza. — Zgazdziński Konst., do Ulicka.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 30. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	327.46	+ 8.5°	79.8	północny	sł.	pogoda
2. god. popoł.	327.19	+ 14.3°	55.9	połud.-zach.	„	pochmurno
10.god. wiecz.	326.35	+ 11.8°	78.5	„	„	pogoda

T E A T R.

Dziś: (Pierwszy raz): **„Stary żołnierz“** czyli: **„Towarzysz z wyprawy Egiptskiej.“** Nowy dramat historyczny z powieści francuskich p. Marco St. Hilaire — w 4 aktach z Epilogiem.

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY stanu galicyjskiej kasy oszczędności

z dniem 1. lipca 1856.

Stan wkładek pieniężnych z dniem 31. maja 1856		złr. 3,133.171 kr. 25 den. 3
Od 1. do 30. czerwca 1856 włożyło 571 stron	złr. 87.057 kr. 26 d.	
„ „ „ wypłacono 589 stronom	— 129.064 — 26 — 3	
a zatem ubyło		— 42.007 — — — 3
Stan wkładek pieniężnych z dniem 30. czerwca 1856		— 3,091.164 — 25 — -
Do czego doliczywszy prowizyę z dniem 30 czerwca 1856 dopisaną		— 56.671 — 3 — 3
Stan wkładek pieniężnych z dniem 1. lipca 1856		— 3,147,835 — 28 — 3

W osobnym rachunku:

Kapitał galicyjskiego instytutu ciemnych z prowizyą z dniem 30. czerwca 1856 dopisaną	złr. 1.842 kr. 55 d. -	
Fundusz pożyczkowy Franciszka Józefa dla profesyonistów lwowskich z prowizyą z dniem 30. czerwca 1856 dopisaną	— 5 — 22 — -	
Fundusz pierwszego Towarzystwa przemysłu lnianego i konopnego w Galicyi z prowizyą z dniem 30. czerwca 1856 dopisaną	— 7.294 — 13 — -	
		— 9.142 — 30 — -
Ogół		— 3,156.977 — 58 — 3

Na to ma Zakład na dniu 1. lipca 1856:

a) na hypotekach	złr. 2,615.282 kr. 20 den. -
b) w zastawach	— 100.375 — — — -
c) w galicyjskich listach zastawnych	— 119.000 — — — -
d) w wekslach eskontowanych	— 95.620 — 37 —
e) w obligacyach pożyczek Państwa	— 60.000 — — — -
f) w gotowiznie	— 318.184 — 47 — -
razem	— 3,308.462 — 44 — -
Potrąciwszy powyższą stronom należącą się sumę	— 3,156.977 — 58 — 3
Okazuje się przewyżka w sumie	— 151.484 — 45 — 1

W którąto sumę wchodzą: prowizye niespłacone i pobrane, tudzież majątek własny zakładu, koszta utrzymania i t. d.

We Lwowie dnia 1. lipca 1856.

Od Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

KRONIKA.

Syndyk w Genuy oznajmił radzie gminy, że oba genuenskie pomniki kamienne, które jenerał della Marmora przeznaczył darem dla miasta, przystawiono już z Bałakławy. Jeden z tych pomników odnosi się do familii Da Passano, jak to z herbu można rozpoznać, i pochodzi z roku 1200. Na drugim kamieniu widać herb republiki i rzeźbę przedstawiającą św. Jerzego z roku 1300. Napisy znacznie uszkodzone, a do ich odczytania mianowano jednego z urzędników archiwalnych.

— Z dniem 15. sierpnia rozpoczyna się w Bruxeli wystawa rysunków, modelów i wyrobów sztucznego rękodzielnictwa, a mianowicie odnoszących się architektury, ornamentacyi, stolarki wytwornej, tudzież wyrobów kunsztownych z rozmaitego kruszczu. Fotografia stanowić będzie oddział osobny. Z tą wystawą połączone są konkursa co do wzorów rysunkowych na materye i koronki, wzorów malarstwa dekoracyjnego i rzeźby, a nagrody te wynoszą od 300 do 800 franków.

— Towarzystwo zabytków starożytnych w Ulmie otrzymało temi dniami dar ciekawy, a mianowicie trzewiki żyda wiecznego. Oddawna już była w Ulmie pogłoska o tem obuwiu, które w tem mieście przechowywano z pewnym rodzajem zgrozy. Obiegały też rozmaite wieści o tych trzewikach, a między innemi i to, jakoby podbite były ćwioczkami złotemi. Przed wieloma, bardzo wieloma laty miał jakiś podróżny zostawić te trzewiki w oberzy „Zur oberen Bleiche“, gdzie nocował. Będzie temu zapewne z kilka-set. Trzewiki są wielkości ogromnej, ważą do 25 funtów i są podbite ogromnemi ćwiokami. Zdaje się, że to trzewiki pokutne, to jest obuwie noszone niegdyś za karę grzechu oszczerstwa.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 27. Rozmaitości.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.